

ZBIÓR  
RAPORTÓW NAUKOWYCH

Tendencje, zbiory danych,  
innowacje, praktyka w nauce

Люблин  
29.04.2014 - 30.04.2014

Część 3/2

СБОРНИК  
НАУЧНЫХ ДОКЛАДОВ

Тенденции, наработки, инновации,  
практика в науке

Lublin  
29.04.2014 - 30.04.2014

Часть 3/2

УДК 37+082  
ББК 94  
Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103  
e-mail: info@conferenc.pl

Cena (zł.): bezpłatnie

**Zbiór raportów naukowych.**

Z 40 Zbiór raportów naukowych. „Tendencje, zbiory danych, innowacje, praktyka w nauce„ (29.04.2014 - 30.04.2014) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2014. - 120 str.

ISBN: 978-83-64652-30-1 (t.3/2)

Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji 29.04.2014 - 30.04.2014 roku. Lublin.  
Część 3/2.

УДК 337+082  
ББК 94

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane.

Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

Pisownia oryginalna jest zachowana.

Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

Warszawa 2014

ISBN: 978-83-64652-30-1 (t.3/2)



"Diamond trading tour" ©

SPIS /СОДЕРЖАНИЕ  
SEKSCJA 13. PEDAGOGIKA.  
(ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ)  
ТОМ № 2

1. Варбашова И. А. .... 6  
ОБ УРОВНЯХ СФОРМИРОВАННОСТИ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ  
ЗРИТЕЛЬНЫХ ПРОСТРАНСТВЕННЫХ СЕНСОРНЫХ УМЕНИЙ
2. Бойченко Е. И., Якименко С. И. .... 13  
ТРЕБОВАНИЯ К БУДУЩЕМУ УЧИТЕЛЮ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА  
НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ
3. Білавич Г.В., Пальчак Д.І. .... 19  
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ЗА  
УМОВ СПЕЦПОСЕЛЕНЬ НА ТЕРИТОРІЇ РРФСР У 1940-1950-Х РО-  
КАХ (НА МАТЕРІАЛАХ КНИГИ ЛЮБОВІ БІЛАВИЧ-КУЗИЧ "СИБІР-  
СЬКА САГА")
4. Гаргаун А.І. .... 22  
ЗАВДАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО КРОСКУЛЬ-  
ТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
5. Базиляк Н. О. .... 25  
ПРАКТИКА НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
6. Muntian S.G. .... 29  
EXTRACURRICULAR ACTIVITY AS AN ELEMENT OF EDUCATIONAL  
TECHNOLOGY IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING
7. Перепелица О. В. .... 32  
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ  
ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЗАШКІЛЬНИХ  
УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ
8. Сопіна Я.В. .... 35  
ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ  
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ПОЗААУДИТОРНОЇ ДІЯЛЬ-  
НОСТІ
9. Колодій Н.В. .... 38  
РОЗВИТОК НАВИЧОК НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СТУДЕН-  
ТІВ ІТ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПІД ЧАС ПРЕЗЕНТАЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЮ  
МОВОЮ
10. Абдулкаримова А.М., Вагапова А.Б., Солтахмадова Л.Т. .... 42  
ФОРМИРОВАНИЕ УМЕНИЙ И ПОНЯТИЙ НА УРОКАХ  
ГЕОГРАФИИ В ШКОЛЕ XXI ВЕКА

## ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ПОЗААУДИТОРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*У статті розглядаються ефективні шляхи, форми та методи формування естетичної культури майбутніх учителів музики в умовах позааудиторної діяльності.*

**Ключові слова / Keywords:** естетична культура/ the esthetic culture, формування/ the formation, самовиховання/ the self-education, професійна підготовка/ the training, вчитель музичного мистецтва/ of teacher of music.

Сучасна шкільна освіта, орієнтована на духовно-естетичний розвиток особистості кожної дитини, потребує вчителя, здатного вільно орієнтуватися в культурних, художніх, моральних, естетичних цінностях, розуміти особливості розвитку естетичної культури, володіти науковою естетичною інформацією, використовувати власний художньо-естетичний досвід в навчально-виховному процесі. У цьому зв'язку актуалізується потреба в підготовці кваліфікованих фахівців з високим рівнем естетичної культури. Особливо це стосується професійної підготовки вчителя музичного мистецтва, безпосередньо сутністю педагогічної діяльності якого є залучення учнів до культурних, художньо-естетичних цінностей, формування їх художньо-естетичного світогляду, естетичного ставлення до дійсності та мистецтва, що у свою чергу, обумовлює високі вимоги до особистості педагога, його соціокультурних, естетичних якостей. Отже, вузівський педагогічний процес має бути спрямований на збагачення духовного світу майбутнього вчителя музичного мистецтва, педагогічне забезпечення умов для повноцінного естетичного самовираження і самореалізації, професійного-естетичного самовиховання педагога.

Формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва ми визначаємо як цілісний педагогічний процес, всі компоненти якого пов'язані між собою та спрямовані на духовно-естетичне вдосконалення викладача і студентів, їх взаємний творчий розвиток і духовне взаємозбагачення.

Теоретичною основою експериментального дослідження виступили теоретико-методологічні та культурологічні аспекти філософії формування нового покоління фахівців (В. Андрющенко, І.Зязюн, В.Кремень, В. Лутай); роботи, в яких розглядаються питання сутності естетичної культури (В.Бутенко, М.Верб, М.Каган, Н. Крилова, О.Лармін, Г.Петрова, Л.Печко); психолого-педагогічні теорії розвитку особистості (Л.Виготський, С.Рубінштайн, Б.Теплов, П.Якобсон); провідні педагогічні концепції естетичного виховання, що вивчали і створювали Г.Апресян, Д.Джоза, В.Віллонас, М.Киященко, М.Лейзеров, А.Макаренко, В.Сухомлинський, Г.Падалка, О.Рудницька, Г.Шевченко, А.Щербо; педагогічні підходи до гуманізації та гуманітаризації освіти (Ш.Аманашвілі, Г.Бал, І.Бех, В.Дряпіка, М.Євтух, І.Зязюн, І.Карпенко, Л.Нечепоренко, А.Сущенко; праці, що розглядають фундаментальні

## Tendencje, zbiory danych, innowacje, praktyka w nauce

положення про цілісний підхід до організації педагогічного процесу (Ю.Бабанський, С.Гончаренко, В.Лозова, Ю.Мальований, І.Подласий, Т.Сущенко).

Позааудиторна робота в нашому дослідженні розглядається як органічна частина цілісного процесу формування естетичної культури студентів. Ми виходимо з того, що залучення майбутніх учителів до різних видів позанавчальної діяльності, використання культурологічних форм роботи з ними сприятиме підвищенню творчої активності і ініціативності студентів-музикантів, формуванню прагнення до естетичного самовираження і самореалізації, духовного самовдосконалення, розвитку естетико-виховних вмінь та навичок.

Важлива роль в організації позааудиторної діяльності, становленні духовних зв'язків і культури взаємовідносин між суб'єктами педагогічного процесу відводиться куратору академічної групи. Творча співпраця куратора і студентів передбачає: включення майбутніх учителів музичного мистецтва в спільну культурно-масову роботу; широке використання різнопланових діалогічних форм позааудиторної роботи; залучення студентів до науково-дослідної роботи; стимулювання естетичного самовиховання майбутніх учителів, педагогічне керівництво цим процесом; організацію спільної музично-просвітницької, пропагандистської та творчої діяльності.

Одним з пріоритетних напрямів позааудиторної роботи стало заохочення студентів до творчо-естетичної діяльності, активна підготовка кожного з них до участі в культурно-масових, естетичних заходах. В нашому дослідженні оптимальними видами і формами спільної творчо-естетичної діяльності визначені: пізнавальна діяльність, спрямована на збагачення уявлень студентів про естетичну природу навколишньої дійсності, мистецтва, формування потреби в естетичній освіті, інтелектуальний розвиток майбутніх учителів (пізнавальні екскурсії, навчальні конференції, круглі столи, диспути дискусії, зустрічі з провідними педагогами шкіл міста); ціннісно-зорієнтована діяльність, спрямована на осмислення студентами загальнолюдських і естетичних цінностей, усвідомлення ними власної особистості і особистості іншої людини, потреби в творчому самовизначенні (диспути, уроки естетичної поведінки і спілкування, самодіагностики індивідуальних якостей особистості); художня діяльність, спрямована на розвиток в майбутніх учителів емоційно-чуттєвого сприйняття дійсності та мистецтва, формування потреби в естетичному самовираженні, естетичній взаємодії (концерти, естетичні вечори, творчі звіти); позааудиторне спілкування, спрямоване на взаємне збагачення спільного дозвілля (вечори відпочинку, відвідування та обговорення концертних виступів, театральних вистав, екскурсій, групові свята тощо).

Розглянемо приклади активної підготовки студентів до участі в культурно-масових, естетичних заходах.

Презентація оркестру народних інструментів. Підготовка до презентації включала експериментальну перевірку декількох найбільш впливових на формування естетичної культури факторів, а саме: наскільки чуттєво і свідомо студенти сприймають значення оркестру для власного духовного розвитку, професійного самовиховання. З цією метою ми запропонували їм в письмовій формі виразити своє відношення до заходу, що має відбутися, до художньої діяльності взагалі; висловити оціночне судження про музичні твори, їх авторів, розповісти про індивідуальну підготовку до концерту. Аналіз письмових опитувань дозволив визначити декілька

## Тенденції, наработки, інновації, практика в науке

важливих для нас позицій. Так, більшість студентів розцінюють свою діяльність в оркестрі як шлях до оволодіння виконавськими вміннями та навичками, їх самостійна підготовка до концерту обмежується вдосконаленням техніки виконання на музичному інструменті, інтерес до художньо-естетичної діяльності носить поверховий характер, не виступає стійкою потребою, соціально значимим фактором естетичного розвитку.

У цьому зв'язку розроблені і експериментально перевірені заходи, спрямовані на постійний розвиток пізнавальних інтересів студентів, їх естетичного смаку, розширення художньо-естетичного кругозору, залучення до пропагандистко-просвітницької діяльності. Серед них: індивідуальні і колективні бесіди, консультації, в ході яких розкривається роль художньо-естетичної діяльності у становленні естетичної культури майбутнього вчителя, розвитку музичної ерудиції, художнього смаку; аналізуються музичні твори в єдності форми зі змістом; даються рекомендації щодо самостійної підготовки до концерту; прослуховування в запису творів, що виконуються; виступи перед однокурсниками з інформацією про творчість того чи іншого композитора, його музику; дискусії, в ході яких необхідно спонукати студентів мотивовано висловлювати оціночні судження про музичні твори, їх зміст, давати їм естетичну оцінку. Письмові опитування, які були проведені після презентації, виявили у студентів багато цінних психологічних новоутворень: з'явилася потреба більше дізнатися про твори, які виконуються, проникнути в їх образний зміст, драматургію, відтворити задум композитора у власному музичному виконанні, донести його до слухача.

Вечір духовності і краси. Мета та завдання позааудиторної роботи викладача в ході підготовки студентів до естетичного вечору – формування ставлення до мистецтва як до духовної цінності; створення атмосфери зацікавленості і захопленості в студентському колективі; надання необхідної допомоги в розвитку естетичних здібностей майбутніх учителів музичного мистецтва.

Підготовка заходу включала низку організаційних зборів, на яких студенти залучалися до активного обговорення тематики вечора, самостійного визначення його мети і завдань, складання програми і сценарію, розподілу обов'язків. При цьому ми прагнули, щоб студенти самі визначали для себе фронт роботи, роль в ході проведення заходу, виходячи з власних інтересів і здатностей. Особливу увагу на зборах було приділено вибору та обговоренню творів мистецтва. Надавалися поради щодо відповідної методичної та мистецтвознавчої літератури, вивчення творчості митців. Студенти активно залучалися до розкриття свого емоційного ставлення до художніх творів, їх аналізу і естетичного оцінювання.

Дослідження свідчить, що активна підготовка студентів до участі в культурно-масових заходах забезпечує розвиток у майбутніх учителів стійкої потреби в художньо-естетичній діяльності, вдосконалення художніх здібностей, зростання творчої активності студентів, їх прагнення до естетичного самовираження.

### Література

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – Кн.1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – 280 с.
2. Руницька О.П. Педагогіка: загальна і мистецька: навч. посіб. / О.П. Рудницька. – К.: ІЗМН, 2002. – 270 с.